

J A A R B O E K V O O R

Munt- en
Penningkunde

56/57

1969/1970

KONINKLIJK NEDERLANDS GENOOTSCHAP
VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE
AMSTERDAM

COMMISSIE VAN REDACTIE

Dr. H. Enno van Gelder, Voorburg

Dr. J. W. A. van Hengel, Utrecht

Drs. G. van der Meer, 's-Gravenhage

Dr. H. J. van der Wiel, Gouda

Adres van de redactie: Zeestraat 71b, 's-Gravenhage

MUNTVONDST IN TURKIJE 1966

door J. H. Evers

De hieronder beschreven muntvondst is afkomstig uit de antiekhandel te Istanbul en is, volgens de verkopers, in de omgeving van Istanbul gevonden.

De vondst bestond uit 1435 koperen Romeinse munten. Alle stukken, behalve een Griekse keizersmunt en een antoninianus van Diocletianus, dateerden uit de 4e eeuw en bestreken de periode 313-375. In de beschrijving heb ik de vondst in een aantal perioden onderverdeeld om te laten uitkomen, dat er in het ene tijdvak meer munten vertegenwoordigd waren dan in het andere. De perioden houden ook meestal verband met het voorkomen van bepaalde keerzijden of de regering van een of meer keizers.

Er waren 16 munten van voor 324 aanwezig; 14 hiervan zijn te dateren tussen 313 en 324. De periode 324-330 was met 13 munten vertegenwoordigd; periode 330-341 had 234 munten en de perioden 341-346 en 346-351 respectievelijk 60 en 23 stuks; periode 351-363 was met 492 munten aanwezig; de laatste periode, 363-375, had het grootste aantal munten, namelijk 596.

Wat de muntplaatsen betreft stond Antiochia met 336 munten verreweg op de eerste plaats (dit moet voor het Midden Oosten wel een zeer belangrijke muntplaats geweest zijn, gezien ook het feit, dat er onder Constantius II, 337-361, maar liefst 15 officinae gevestigd waren); dan volgt Cyzicus met 161 stuks en vervolgens Alexandria, dat ver van Turkije ligt maar dat natuurlijk veel handel met Antiochia gehad heeft, met 151 stuks; daarna Constantinopolis met 119, Nikomedia (het tegenwoordige Izmit) met 102, en Heraclea met 37 stuks.

Al deze munten, behalve dus die uit Alexandria, kwamen uit muntplaatsen, gelegen in Turkije. Afgezien van Thessalonica met 30 en Rome met 13 munten zijn de verdere muntplaatsen in deze vondst vertegenwoordigd te verwaarlozen.

De keizer die in de periode 324-363 het meest voorkwam was Constantius II, namelijk met 529 munten op een totaal aantal in deze periode van 822 stuks. Op de tweede plaats kwam Julianus Apostata met 73 munten. De keerzijde, die in deze periode overheerste (349 munten) was FEL TEMP REPARATIO staande keizer met Sasanidische koning te paard, geslagen vanaf 346, maar in belangrijke hoeveelheden pas na 351 tot 361. Dit munttype is in een aantal varianten onderverdeeld, die afhangen van de houding van de Sasanidische koning. De variant die hier, en

¹ J. H. Evers, *The Haarlemmermeer hoard*, O.M.R.O. Leiden 4 (1966), p. 31-101.

J. H. Evers, *Jaarboek voor Munt- en Penningkunde* 55 (1968), p. 25.

² In Adana zag ik eens een Antoninus Pius, op zichzelf een bijzonderheid, immers barbaarse navolgingen uit de 2e eeuw komen praktisch niet voor. Ook in het Penningkabinet te Istanbul bevinden zich wel enkele barbaarse munten, deze zijn voorname-lijk van de Tetrici; het is niet bekend waar zij vandaan komen.

trouwens meestal, overheerste was die, waarbij de Sasanidische koning zijn arm afwerend omhoog brengt (228 munten).

Op de tweede plaats kwam de keerzijde *GLORIA EXERCITVS* met 1 standaard (geslagen van 335-341) met 152 stuks. Het type *GLORIA EXERCITVS* met 2 standaarden (geslagen van 330-335) was met 55 stuks vertegenwoordigd. Op de derde plaats kwam het type *SPES REIPVBLICE* (355-361) met 144 stuks. Als de zeldzamere stukken in de periode 324-363 zijn de twee munten van Delmatius te noemen. Ook de munt met op de voorzijde Constantinopolis en i.p.v. staande Victoria op de keerzijde *VOT XX MVLT XXX* mag als een van de minder voorkomende munten beschouwd worden.

In de periode 363-375 was Valens met 475 stuks ten opzichte van Valentinianus I met 106 stukken meer dan 4 maal zoveel vertegenwoordigd. Zoals ook uit andere vondsten¹ blijkt, bevestigt dit de grotere muntproductie op naam van Valens. Gratianus was slechts met 1 stuk vertegenwoordigd.

Wat de keerzijde in deze periode betreft stond het type *SECVRITAS REIPVBLICAE* met 357 op de eerste plaats, daarna kwam *GLORIA ROMANORVM* met 223 stuks. Bij dit laatste munttype kwam ook verschillende malen in plaats van een knielende een staande gevangene voor, vooral bij de muntplaats Antiochia.

Als de zeldzaamste stukken van de vondst zijn de drie Procopiusmunten te noemen, geslagen in Constantinopolis, en een minder zeldzame van Iovianus.

Ik trof in de vondst slechts één barbaarse munt aan, een navolging van Constans, geslagen in Lugdunum en vermoedelijk ook in Gallië vervaardigd. Gewoonlijk vindt men in vondsten uit onze streken, dezelfde periode betreffende, meerdere barbaarse munten. Het feit dat er in de onderhavige vondst slechts één barbaarse munt voorkwam, en ik op al mijn reizen door het Aziatische gedeelte van Turkije bijna nooit barbaarse munten uit de 4e eeuw ben tegengekomen², doet vermoeden, dat er in deze periode in Klein Azië geen of weinig barbaarse munten vervaardigd zijn.

Er waren in deze vondst geen stukken van na 375 aanwezig. Gezien dit feit zal de begraafdatum ook niet veel later kunnen liggen.

Als men de munten bekeek, constateerde men, dat bijna alle stukken eenzelfde groenachtig patine hadden. Ook waren verschillende munten nog bedekt, de ene meer de andere minder, met een dun laagje zilver, dat soms grotendeels was afgesleten, soms gedeeltelijk de munt bedekte. Mij viel op, dat dit alleen bij munten van 324-354 voorkwam, latere munten werden naar alle waarschijnlijkheid niet meer verzilverd, er was in ieder geval op de munten van later datum geen spoor van zilver te zien. Vooral onder de Aes II stukken van 351-354, evenals bij de *GLORIA EXERCITVS* en de Divus Constantinus I munten, trof ik verschillende stukken aan, die duidelijk een zilverlaagje vertoonden.

In deze vondst van 1435 stuks zaten 92 Aes II (w.o. de Griekse keizersmunt en de antoninianus) en 1343 Aes III stukken. (Deze cijfers achter het woord Aes geven

PERIODE 324-363	Constantinus I Helena	Constantinus II	Constantius II	Constans of Constantius II	Constans Delmatius	„Urbs Roma”	„Constantinopolis”	Divus Constantinus	Constantius Gallus	Julianus Apostata	Julianus Apostata als Augustus keizer onleesbaar	Totaal			
PROVIDENTIAE AVGG	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4			
PROVIDENTIAE CAESS	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	5			
CONSTANTINVS CAESAR	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1			
CONSTANTIVS CAESAR	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1			
SECVRITAS REIPVBLICE	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1			
DN CONSTANTINI MAX AVG-VOT/XXX	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1			
GLORIA EXERCITVS (2 standaarden)	22	-	20	8	-	5	-	-	-	-	-	55			
„wolvijn met tweeling”	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	6			
„Victoria”	-	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	11			
AETERNA PIETAS	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1			
GLORIA EXERCITVS (1 standaard)	23	-	11	85	4	27	2	-	-	-	-	152			
PAX PVBLICA	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1			
„quadriga”	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	8			
VICT AVGG	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1			
VN MR	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	14			
VOT XX MVLT XXX	-	-	-	29	-	11	-	1	-	-	-	41			
VICTORIAE DD AVGG Q NN	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	4			
FEL TEMP REPARATIO (E & 2C)	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	10			
FEL TEMP REPARATIO (hut)	-	-	-	1	-	8	-	-	-	-	-	9			
FEL TEMP REPARATIO (galei)	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1			
FEL TEMP REPARATIO (E & 1C)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1			
FEL TEMP REPARATIO (FH2)	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5			
FEL TEMP REPARATIO (FH3)	-	-	-	192	-	-	-	-	16	20	-	228			
FEL TEMP REPARATIO (FH4)	-	-	-	98	-	-	-	-	2	16	-	116			
SPES REIPVBLICE	-	-	-	94	-	-	-	-	36	1	13	144			
VOT X MVLT XX	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1			
Totaal	51	2	32	529	4	56	2	6	12	23	18	73	1	13	822

PERIODE 363-375	Jovianus	Procopius	Onleesbaar	Valentinianus I	Valens of Valentinianus I	Valens	Gratianus	Totaal
VOT V	1	-	-	-	-	-	-	1
RESTITVTOR REIP	-	-	-	8	-	4	-	12
GLORIA ROMANORVM	-	-	5	40	-	178	-	223
SECVRTAS REIPVBLICAE	-	-	-	58	5	293	1	357
REPARATIO FEL TEMP (2)	-	2	-	-	-	-	-	2
REPARATIO FEL TEMP (3)	-	1	-	-	-	-	-	1
Totaal	1	3	5	106	5	475	1	596

Treveri?

341-346

VICTORIAEDDAVGGQNN

Constans?

☞
?TRS? 1

Arelate

337-341

AETERN APIETAS

Divus Constantinus I

★
PCON 1

GLORI AEXER CITVS

Constantius II

G
PARL 1

354-355

FEL TEMP REPARATIO (3)

Constantius II

SCON 1

Rome

313

SOLIINV I CTOCOMITI

Constantinus I

R
F
 ? 2 (Aes II)

R F
R★S 1 „

314-315

SOLIINV I CTOCOMITI

Constantinus I

A
 F
x
RT 1 (Aes II)

324-325

SECVRITAS REIPVBLICE

Helena

R Q S 1

333-335

„Victoria”

„Constantinopolis”

R Q E 1

346-350

FELTEMP REPARATIO (galei)

Constans

RS 1 (Aes II)

352-354

FELTEMP REPARATIO (3)

Constantius II

R★(-?) 1

352-360

FELTEMP REPARATIO (3)

Constantius II

R(E??) 1

355-360

SPESREI PVBLICE

Constantius II

R Q (-?) 1

367-375

SECVRITAS REIPVBLICAE

Valentinianus I

RTERTIA 1

Valen s

RSECVNDA 1

RTERTIA 1

Aquileia

320-321

CAESARVMNOSTRORVM-VOT/V

Constantinus II (kop r.)

AQT 1

Siscia

285-287

CONCORDIA MILITVM

Diocletianus

Γ

XXI 1

320

VIRTVS EXERCIT-VOT/XX

Constantinus I

S F

H

ESIS★ 1

355-361

FELTEMPRE PARATIO (3)

Constantius II

ASIS(-?) 1

Thessalonica

326-328		355-361	
PROVIDEN TIAECAESS		FELTEMPRE PARATIO (3)	
<i>Constantius II</i>		<i>Constantius II</i>	
SMTSE	1	<u>M</u>	
330-333		<u>SMTSB</u>	1
GLOR IAEXERC ITVS		<i>Julianus Apostata</i>	
<i>Constantinus I</i>		<u>M</u>	
?	1	<u>SMTSE</u>	2
<i>Constantinus II</i>		SPESREI PVBLICE	
SMTSB	2	<i>Constantius II</i>	
<i>Constantius II</i>		SMTSΔ	1
SMTSΓ	2	★	
337-341		<u>SMTSΓ</u>	1
GLOR IAEXERC ITVS		<i>Julianus Apostata</i>	
<i>Constantius II</i>		SMTSE	1
SMTSΓ	1	364-367	
341-346		RESTITV TORREIP	
VICTORIAEDDAVGGQNN		<i>Valen s</i>	
<i>Constantius II</i>		TESΔ	2
.		GLORIARO MANORVM	
<u>SMTSA</u>	1	<i>Valentinianus I</i>	
<i>Constans</i>		TESB	1
SMTSB	1	<i>Valen s</i>	
346-350		TESΓ	1
FELTEMPREPAR ATIO (hut)		SECVRITAS REIPVBLICAE	
<i>Constans</i>		<i>Valen s</i>	
TESΓ	1 (Aes II)	TESB	1
351-354		TESΔ	3
FELTEMPRE PARATIO (E. & 1C.)		.	
<i>Constantius II</i>		<u>TESΔ</u>	1
Γ ★		367-375	
★TSΓ.	1 (Aes II)	GLORIARO MANORVM	
FELTEMPRE PARATIO (3)		<i>Valen s</i>	
<i>Constantius II</i>		Γ	
A		<u>TESB</u>	1
<u>SMTS</u>	1	Γ	
B		<u>TESΓ</u>	1
<u>SMTS</u>	1		

313-314	
IOVICON SERVATORI	
<i>Constantinus I</i>	
$\frac{\Omega \Gamma}{?}$	1
318-320	
PROVIDEN TIAEAVGG	
<i>Licinius I</i>	
$\frac{\text{SMHA}}{\Lambda}$	1
$\frac{\text{SMHB}}{\text{SMHB}}$	2
321-324	
IOVICON SERVATORI	
<i>Licinius I</i>	
$\frac{\text{X}}{\text{II}\Gamma}$	1
325-326	
DNCONSTANTINIMAXAVG-VOT/XXX	
<i>Constantinus I</i>	
SMHΔ	1
330-333	
GLOR IAEXERC ITVS	
<i>Constantinus I</i>	
.SMHA	1
.SMHΓ	1
<i>Constantinus II</i>	
SMHA.	1
<i>Constantinus II</i>	
SMHΓ	1
337-341	
„Quadriga”	
<i>Divus Constantinus I</i>	
?	1
GLOR IAEXERC ITVS	
<i>Constantinus II</i>	
SMHΓ	1

Heraclea

<i>Constantius II (1e)</i>	
SMHA	1
340-341	
GLOR IAEXERC ITVS	
<i>Constans</i>	
SMHA	1
341-346	
VOT/XX/MVLT/XXX	
<i>Constantius II</i>	
SMHA	1
346-350	
FELTEMPREPA RATIO (hut)	
<i>Constantius II</i>	
SMHB	1 (Aes II)
351-354	
FELTEMPRE PARATIO (3)	
<i>Constantius II</i>	
$\frac{\Gamma}{\text{SMHA}}$	1 (Aes II)
$\frac{\Gamma}{\text{SMHB}}$	1 „
SMHB	1
355-361	
FELTEMP REPARATIO (3)	
<i>Constantius II</i>	
$\frac{\text{M}}{\text{SMH}(-?)}$	2
$\frac{\text{M}}{\text{SMHA}}$	1
$\frac{\text{M}}{\text{SMHB}}$	2
$\frac{\text{M}}{\text{SMHE}}$	1
<i>Julianus Apostata (6B)</i>	
$\frac{\text{M}}{\text{SMH}(-?)}$	1
$\frac{\text{M}}{\text{SMH}\Gamma}$	1
SPESREI PVBLICE	

Constantius II

?	1
SMHA	1
364-365	

RESTITV TORREIP

Valens

SMHΔ	1
364-367	
GLORIARO MANORVM	

330-333

GLOR IAEXERC ITVS

Constantinus I

CONS(-?)	1
CONSA	2
CONSB	1
CONSO	1

Constantinus II

CONSB	1
CONSO	1
„wolvin met tweeling”	
„Urbs Roma”	
CONSA	1
„Victoria”	
„Constantinopolis”	
CONSZ	1

333-335

„wolvin met tweeling”

„Urbs Roma”

.CONSA.	1
---------	---

336-337

GLOR IAEXERC ITVS

Constantinus I

CONSA	1
CONSI	1

Constantius II

CONSO	1
CONSI	1
CONSZ	1

Valens

SMHA	2	
SMHΓ	1	
SMHΔ	2	(st. gev.)

SECVRITAS REIPVBLICAE

Valentinianus I

SMHA	1
<i>Valens</i>	
SMHΓ	1

Constantinopolis*Constans*

CONS(-?)	1
337-341	

GLOR IAERC ITVS

Constantinus II

?	2
CONSA	1
CONSB	2

Constantius II

?	5
CONSA	1
CONSB	2
CONSO	5
CONS.	1

Constans

CONS(-?)	1
CONSI	2

Constans of Constantius II

<u>★</u>	
CONSH	1
341-346	

VOT/XX/MVLT/XXX

Constantius II

CONSO★	1
346-350	

FELTEMP REPARATIO (E. & 2C.)

Constantius II

CONSH★	1	(Aes II)
Γ		
<u>CONSA</u>	1	„

FELTEMPREPA RATIO (hut)

Constans

CONSΓ★ 1 (Aes II)

Γ

CONSE 1 „

Γ

CONSΘ★ 1

351-354

FELTEMPRE PARATIO (4)

Constantius II

Γ.

CONS(-?) 1 (Aes II)

Γ.

CONSΓ 1 „

B

CONS 1 „

B.

CON(-?) 1 „

Constantius Gallus

.

CONSB 1 (Aes II)

FELTEMPRE PARATIO (3)

Constantius II

Γ

CONSH 1 (Aes II)

FELTEMPRE PARATIO (2?)

Constantius II

CONSI 1 (Aes II)

FELTEMPRE PARATIO (3)

Constantius II

CONS(-?) 3

CONSA 2

CONSΘ 1

.

CONSΔ 1

.

CONSΘ 1

355-361

FELTEMPRE PARATIO (3)

Constantius II

.M.

CON(-?) 1

.M.

CONSA★ 6

.M.

CONSIA 1

FELTEMPRE PARATIO (4)

Constantius II

.M.

CONSA 1

.M.

CONSZ 1

Julianus Apostata

.M.

CONSE 1

SPESREI PVBLICE

Constantius II

CONS(-?) 2

CONSA 2

CONS(Δ?) 1

CONSE 1

CONSΘ 1

Julianus Apostata

CONSE 1

.CONSPA ❧ . 1

364-365

RESTITV TORREIP

Valentinianus I

CONS(-?) 1

GLORIARO MANORVM

Valentinianus I

CONS(-?) 2

CONSPB 1

CONSΘ 1

Valens

CONS(-?) 1

Valen s

CONSP(-?) 1

CONSPΔ 1

MUNTVONDST IN TURKIJE

CONSPE	1		<i>Valen s</i>	
CONS(-?)	1	(st. gev.)	★	
SECVRITAS REIPVBLICAE			<u>CONS(-?)</u>	1
<i>Valentinianus I</i>			★	
CONSPA	1		<u>CONSΔ</u>	1
CONSA	1		367-375	
<i>Valens</i>			GLORIARO MANORVM	
CONSPΓ	1		<i>Valentinianus I</i>	
CONS(-?)	3		Ω	
CONSA	1		<u>CONSΔ</u>	1
CONSB	1		<i>Valens</i>	
<i>Valen s</i>			★ Ω	
CONSPΓ	1		<u>CONSP</u>	3 (st. gev.)
365-366			SECVRITAS REIPVBLICAE	
REPARATI OFELTEMP (2)			<i>Valentinianus I</i>	
<i>Procopius</i>			Ω ★	
CON(-?)	1		<u>CONSA</u>	2
CONSΔ	1		.	
REPARATI OFELTEMP (3)			<u>CONSA</u>	1
<i>Procopius</i>			<i>Valen s</i>	
(-?.)	1	(Aes II-III)	.	
366-367			<u>CON(-?)</u>	1
GLORIARO MANORVM			<i>Valens</i>	
<i>keizer onleesbaar</i>			Ω ★	
★			<u>CONSA</u>	1
<u>CONSA</u>	1		☞ ★	
<i>Valen s</i>			<u>CONS(-?)</u>	1
★			.	
<u>CONSP</u>	1		<u>CONSP</u>	2
SECVRITAS REIPVBLICAE			.	
			<u>CONSB</u>	1

Nikomedia

325-326			<i>Constantinus I</i>	
PROVIDEN TIAECAESS			NA	2
<i>Constantius II</i>			328-329	
MNB	1		PROVIDEN TIAEAVGG	
326-327			<i>Constantinus I</i>	
PROVIDEN TIAEAVGG			SMNΓ	1

330-335		<i>Divus Constantinus I</i>	
GLOR IAEXERC ITVS		SMNS	1
<i>Constantinus I</i>		340-341	
SMNA	2	GLOR IAEXERC ITVS	
SMNΓ	1	<i>Constantius II</i>	
SMNE	4	SMNS	1
<i>Constantinus II</i>		<i>Constans</i>	
SMNA	1	SMN(-?)	1
SMNB	2	SMNΔ	1
SMNA★	1	SMNS	2
<i>Constans</i>		341-346	
SMNE	2	VOI/XX/MVLT/XXX	
„wolvín met tweeling”		<i>Constantius II</i>	
„ <i>Urbs Roma</i> ”		SMNΓ	1
SMNE	1	<i>Constans</i>	
SMNS	1	SMNI	1
„Victoria”		346-350	
„ <i>Constantinopolis</i> ”		FELTEMP REPARATIO (E. & 2C.)	
SMNA	1	<i>Constantius II</i>	
SMNB	1	SMNΓ	1 (Aes II)
SMNA.	1	SMNΔ	1 „
335-337		★	
GLOR IAEXERC ITVS		<u>SMNA</u>	1 „
<i>Constantinus I</i>		★	
SMN(-?)	1	<u>SMNE</u>	1 „
SMNA	1	FELTEMPREPARATIO (hut)	
SMNB	1	<i>Constans</i>	
SMNΓ	1	★	
SMNE	3	<u>SMNA</u>	1 (Aes II)
<i>Constantius II</i>		★	
SMNA	1	<u>SMNE</u>	1 „
SMNB	1	351-354	
SMNΓ	1	FELTEMPREPARATIO (3)	
337-341		<i>Constantius II</i>	
GLOR IAEXERC ITVS		Γ	
<i>Constantius II</i>		<u>SMNA</u>	2 (Aes II)
SMN(-?)	1	Γ	
SMNΓ	1	<u>SMNΓ</u>	1 „
SMNΔ	1	Γ	
„Quadriga”		<u>SMNΔ</u>	1 „

MUNTUVONDST IN TURKIJE

$\overline{\Gamma}$			<i>Constantius II</i>	
$\overline{\text{SMNE}}$	1	(Aes II)	SMN(A?)	4
FELTEMPRE PARATIO (4)			SMN $\overline{\Gamma}$	3
<i>Constantius II</i>			SMN Δ	2
$\overline{\Gamma}$			<i>Julianus Apostata</i>	
$\overline{\text{SMNB}}$	2	(Aes II)	SMNE	2
.S.			361-363	
$\overline{\text{SMNA}}$	1	„	VOT/X/MVLT/XX	
FELTEMPRE PARATIO (3)			<i>Julianus Apostata</i>	
<i>Constantius Gallus</i>			?	1
$\overline{\Gamma}$			364-365	
$\overline{\text{SMN(-?)}}$	1	(Aes II)	RESTITV TORREIP	
$\overline{\Gamma}$			<i>Valentinianus I</i>	
$\overline{\text{SMN}\Delta}$	1	„	SMN $\overline{\Gamma}$	1
351-361			SECVRITAS REIPVBLICAE	
FELTEMPRE PARATIO (3)			<i>Valen s</i>	
<i>Constantius II</i>			SMNB	1
SMN(-?)	1		SMN Δ	1
SMNA	1		364-375	
SMN $\overline{\Gamma}$	1		GLORIARO MANORVM	
SMN Δ	2		<i>Valentinianus I</i>	
SMNS	1		SMN(-?)	1
SMNZ	2		SMNA	1
355-361			SECVRITAS REIPVBLICAE	
FELTEMPRE PARATIO (3)			<i>Valentinianus I</i>	
<i>Constantius II</i>			SMN Δ	1
M			SMN $\overline{\Gamma}$	1
$\overline{\text{SMN(-?)}}$	1		367-375	
M			GLORIARO MANORVM	
$\overline{\text{SMNA}}$	1		<i>Valens</i>	
M			SMNA	1
$\overline{\text{SMN}\overline{\Gamma}}$	2		SMN $\overline{\Gamma}$	1
.M.			SMN Δ	1 (st. gev.)
$\overline{\text{SMN(-?)}}$	1		SECVRITAS REIPVBLICAE	
<i>Julianus Apostata</i>			<i>Valens</i>	
SMNB	1		SMNA	2
M			SMNB	1
$\overline{\text{SMNA}}$	1		SMN $\overline{\Gamma}$	2
SPESREI PVBLICE				

		Cyzicus	
324-325		SMKB	2
PROVIDEN TIAEAVGG		SMKΔ	1
<i>Constantinus I</i>		SMKE	2
SMKΔ	1	337-339	
PROVIDEN TIAECAESS		GLOR IAEXERC ITVS	
<i>Constantinus II</i>		<i>Constantius II (3b)</i>	
SMKΔ	1	SMKS	1
327-328		<i>Constantius II (7b)</i>	
PROVIDEN TIAECAESS		SMK(-?)	1
<i>Constantius II</i>		SMKA	2
.		SMKE	2
SMKA	1	SMKS	1
331, 333-334		SMKB.	2
GLOR IAEXERC ITVS		<i>Constans</i>	
<i>Constantinus I</i>		SMK(-?)	1
SMK(-?)	1	SMKB.	1
SMKΓ	1	<i>Constans (7c)</i>	
<i>Constantius II</i>		SMKΔ	3
SMKB	1	SMKB.	1
<i>Constans</i>		SMKE.	1
SMKΔ	1	341-346	
„Victoria”		VOT/XX/MVLT/XXX	
„Constantinopolis”		<i>Constantius II</i>	
SMKB	2	SMKB	1
332-3, 335		SMKΓ	1
GLOR IAEXERC ITVS		SMKΔ	3
<i>Constans</i>		<i>Constans</i>	
SMKΓ	1	SMK(-?)	1
335-336		SMKB	1
GLOR IAEXERC ITVS		SMKZ	1
<i>Constantinus I</i>		346-350	
*SMKA	1	FELTEMP REPARATIO (E. & 2C.)	
336-337		<i>Constantius II</i>	
GLOR IAEXERC ITVS		SMKB	1 (Aes II)
<i>Delmatius</i>		FELTEMPREPA RATIO (hut)	
SMKA	1	<i>Constans</i>	
SMKB	1	SMKS	1 (Aes II)
<i>Constantius II</i>		351-354	
SMKA	1	FELTEMPRE PARATIO (3)	

Constantius II

$\overline{\Gamma}$		
$\overline{\text{SMKB}}$	1	(Aes II)
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{\text{SMK}\Gamma}$	2	„
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{\text{SMK}\Delta}$	1	„
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{\text{SMKE}}$	2	„
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{. \text{SMKA}}$	1	„
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{. \text{SMKB}}$	1	„
$\overline{\Gamma}$		
$\overline{. \text{SMKE}}$	1	„
$\text{SMK}(-?)$	1	„
(vz. E)		
$\overline{. \text{S} .}$		
$\overline{\text{SMKS}}$	1	„

Constantius Gallus

$\overline{\Gamma}$		
$\overline{\text{SMKB}}$	1	„
$\overline{\text{SMKA}}$	1	
351-361		
FELTEMP REPARATIO (3)		

Constantius II

$\text{SMK}(-?)$	2	
SMKA	4	
SMKB	3	
$\text{SMK}\Delta$	1	
FELTEMP REPARATIO (2?)		

Constantius II

SMKE	1	
355-361		
FELTEMP REPARATIO (3)		

Constantius II

★		
$\overline{\text{SMKA}}$	1	
$\overline{. \text{M} .}$		
$\overline{\text{SMKA}}$	1	

 $\overline{. \text{M} .}$ $\overline{\text{SMKB}}$ 3 $\overline{. \text{M} .}$ $\overline{\text{SMKE}}$ 3

FELTEMP REPARATIO (4)

Constantius II $\overline{. \text{M} .}$ $\overline{\text{SMK}\Delta}$ 1*Julianus Apostata* $\overline{\text{SMKA}}$ 1 $\overline{. \text{M} .}$ $\overline{\text{SMK}\Delta}$ 1

SPESREI PVBLICE

Constantius II $\overline{\text{SMKA}}$ 2 $\overline{\text{SMKB}}$ 4 $\overline{\text{SMK}\Delta}$ 5 $\overline{\text{SMKE}}$ 4 $\overline{\text{SMKS}}$ 1*Julianus Apostata* $\overline{\text{SMKB}}$ 1 $\overline{\text{SMK}\Gamma}$ 2 $\overline{\text{SMKE}}$ 2

DN IVLI ANVSNOBC

 $\overline{\text{SMK}\Gamma}$ 2

361-363

SPESREI PVBLICE

Julianus Apostata (3) $\overline{\text{SMK}\Gamma}$ 1

364-365

RESTITV TORREIP

Valentinianus I $\overline{\text{SMKA}}$ 2 $\overline{\text{SMKB}}$ 2*Valens* $\overline{\text{SMK}\Delta}$ 1

364-375

GLORIARO MANORVM

Valentinianus I $\overline{\text{SMKA}}$ 1

SMKΓ	3	<i>Valentinianus I</i>	
SMKΔ	1	SMKΔ	4
<i>Valen s</i>		<i>Valens</i>	
SMK(-?)	1	SMKA	1
SMKA	1	SMKB	1
SMKB	5	<i>Valen s</i>	
SMKΓ	4	SMK(-?)	3
SMK(Γ?)	1	SMKA	3
SMKΔ	3	SMKB	2
SMK(Δ?)	2	SMKΓ	4
SECVRITAS REIPVBLICAE		SMKΔ	12

Antiochia

317-320		335-337	
IOVICONSERVATORIAVGG		GLORIAEXERCITVS	
<i>Licinius I</i>		<i>Constantinus I</i>	
A		?	1
SMANΓ	1	SMANΓ	3
324-325		SMANΔ	1
CONSTANTIVS/CAESAR		SMANE	1
<i>Constantius II</i>		<i>Constantinus II</i>	
SMANTA	1	SMANΘ	1
325-326		<i>Constantius II</i>	
PROVIDENTIAECAESS		SMANH	1
<i>Constantius II</i>		337-341	
SMANTE	1	„Quadrigea”	
330-333, 335		<i>Divus Constantinus I</i>	
GLORIAEXERCITVS		?	1
<i>Constantinus II</i>		SMANΓ	1
?	1	SMANΔ	1
SMANΓ	1	SMANH	1
SMANΘ	9	SMANΘ	1
<i>Constantius II</i>		GLORIAEXERCITVS	
SMANZ	3	<i>Constantinus II</i>	
SMANH	1	SMANE	2
330-337		SMANS	1
„Victoria”		.	
„Constantinopolis”		SMAN(-?)	1
SMANI	1	<i>Constantius II (1e)</i>	
		SMANA	3

SMANB	1
SMANΓ	1
SMANΔ	2
SMANE	1
SMANS	1
SMANZ	1
SMANΘ	3
SMANI	1
SMANAI	2
SMANBI	2
SMANΓI	3
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
?	1
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
SMANA	1
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
SMANEI	1
<i>Constantius II (7b)</i>	
?	1
SMANB	1
SMANΓ	1
SMANΔ	1
SMANEI	1
<i>Constans (1g)</i>	
?	2
SMANE	1
SMANΔI	1
341-346	
VN MR	
<i>Divus Constantinus I</i>	
SMANA	1
VOT/XX/MVLT/XXX	
<i>Constans</i>	
SMANΘ	1
SMANI	1
<i>Constantius II</i>	
?	3
SMANA	1
SMANΔ	2
SMANI	2

SMANE	2
SMANAI	1
SMANΔI	1
346-350	
FELTEMP REPARATIO (E. & 2C.)	
<i>Constantius II</i>	
ANA	1 (Aes II)
ANE	1 „
351-354	
FELTEMPRE PARATIO (3)	
<i>Constantius II</i>	
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
AN(-?)	1 (Aes II)
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANΓ	1 „
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANS	1 „
E	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANH	1 „
E	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANI	1 „
FELTEMPRE PARATIO (4)	
<i>Constantius II</i>	
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANΔ	1 (Aes II)
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANS	2 „
Γ	
<hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/>	
ANZ	1 „
FELTEMPRE PARATIO (3)	
<i>Constantius II</i>	
ANB	1 (Aes II)
ANΔ	1 „
ANH	1 „
ANI	1 „
ANΔI	2 „
ANΓI	1 „
FELTEMPRE PARATIO (4)	
<i>Constantius Gallus</i>	

Γ			M		
$\overline{ANI} (\Gamma?)$	1	(Aes II)	\overline{ANB}	1	
FELTEMP REPARATIO (3)			M		
<i>Constantius Gallus</i>			$\overline{AN\Gamma}$	1	
ANT	1		M		
ANH	1		\overline{ANZ}	2	
351-361			M		
FELTEMP REPARATIO (4)			\overline{ANH}	1	
<i>Constantius II</i>			FELTEMP REPARATIO (4)		
$\overline{AN(-?)}$	4		<i>Julianus Apostata</i>		
ANA	1		$\overline{AN\Gamma}$	1	
$\overline{AN\Gamma}$	2		$\overline{AN\Delta}$	1	
$\overline{AN\Delta}$	2		SPEsREI PVBLICE		
ANZ	1		<i>Constantius II</i>		
$\overline{AN\Theta}$	3		?	1	
$\overline{AN\Delta I}$	1		$\overline{AN\Gamma}$	2	
$\overline{AN\Theta I}$	1		$\overline{AN\Delta}$	2	
355-361			<i>Julianus Apostata</i>		
FELTEMP REPARATIO (4)			?	4	
<i>Constantius II</i>			ANH	1	
M			ANTA	1	
$\overline{AN(-?)}$	4		<i>Julianus Apostata</i> (5)		
M			ANI	1	
\overline{ANB}	3		364-375		
M			GLORIARO MANORVM		
$\overline{AN\Gamma}$	4		<i>Valentinianus I</i>		
M			$\overline{ANT(-?)}$	3	(st. gev.)
$\overline{AN\Delta}$	6		ANTA	7	"
M			$\overline{AN\Gamma}$	3	"
\overline{ANS}	3		$\overline{AN\Delta}$	1	"
M			ANTS	1	"
\overline{ANH}	1		ANTZ	1	"
M			\overline{ANTH}	1	"
$\overline{AN\Theta}$	4		AN	1	"
M			$\overline{ANT(-?)}$	2	(kn. gev.)
$\overline{AN\Theta I}$	2		$\overline{AN\Delta}$	1	" "
FELTEMP REPARATIO (3)			<i>Valens of Valens</i>		
<i>Constantius II</i>			$\overline{ANT(-?)}$	7	(st. of kn. gev.)
M			$\overline{AN\Delta}$	1	" " "
\overline{ANT}	1		$\overline{ANT(-?)}$	10	(st. gev.)

ANTΔ	2	(st. gev.)	ANTS	1	(st. gev.)
ANTS	1	„	SECVRITAS REIPVBLICAE		
ANTΘ	2	„	<i>Valentinianus I</i>		
ANT(-?)	1	(kn. gev.)	ANTB	1	
<i>Valens</i>			ANTΓ	1	
ANT(-?)	19	(st. gev.)	ANTΔ	1	
ANT	2	„	ANTZ	2	
ANTA	7	„	<i>Valens of Valens</i>		
ANTB	1	„	ANTA	2	
ANTΓ	4	„	ANTE	1	
ANTΔ	10	„	ANTZ	2	
ANTE	1	„	ANTH	1	
ANTS	10	„	<i>Valens</i>		
ANTZ	1	„	ANT(-?)	1	
ANTH	1	„	ANTB	5	
ANTΘ	5	„	ANTΓ	2	
ANTI	4	„	ANTΔ	12	
ANT(-?)	2	(kn. gev.)	ANTE	8	
ANTΔ	2	„	ANTS	1	
<i>Valens</i>			ANTZ	2	
ANTΔ	1	(kn. gev.)	ANTH	2	
ANTS	1	„	<i>Valens</i>		
ANTΘ	1	„	AN (-?)	1	
ANT(-?)	4	(st. gev.)	ANTΔ	1	
			ANTΓ	1	

Alexandria

333-335			335-337		
GLOR IAEXERC ITVS			GLOR IAEXERC ITVS		
<i>Constantinus I</i>			<i>Constantinus I</i>		
SMALA	1		SMALA	3	
SMANB	1		SMALB	1	
SMANΔ	2		SMALΓ	1	
<i>Constans</i>			SMALΔ	1	
SMALA	1		„Victoria”		
333-337			„Constantinopolis”		
„wolvin met tweeling”			SMALΔ	2	
„Urbs Roma”			GLOR IAEXERC ITVS		
SMALB	1		<i>Constantius II</i>		

SMALΔ	1	Γ	
„wolvín met tweeling”		<u>ALEΔ</u>	1 (Aes II)
„Urbis Roma”		. S .	
SMALA.	1	<u>ALE</u>	1 „
337-341		<i>Constantius Gallus</i>	
„Quadriga”		Γ	
<i>Divus Constantinus I</i>		<u>ALEΓ</u>	1 (Aes II)
S R		. S .	
<u>SMAL (-?)</u>	1	<u>ALEΓ</u>	1 „
GLOR IAEXERC ITVS		ALEA	1
<i>Constans</i>		ALEΔ	1
S R		351-361	
<u>SMALA</u>	1	FELTEMP REPARATIO (2?)	
SMALΔ	1	<i>Constantius II</i>	
341-346		ALEΓ	2
VICT AVGG		FELTEMP REPARATIO (3)	
<i>Constans</i>		<i>Constantius II</i>	
SMALA	1	?	2
VN MR		ALEA	1
<i>Divus Constantinus I</i>		ALEB	3
SMAL(-?)	2	(1 ex. diadeem met 3 afhángende uit-	
SMALB	3	einden)	
SMALΔ	3	ALEΓ	1
VOT/XX/MVLT/XXX		ALEΔ	4
<i>Constans</i>		355-361	
SMALA	1	FELTEMP REPARATIO (3)	
SMALB	1	<i>Constantius II</i>	
SMALΓ	1	M	
346-350		<u>ALE(-?)</u>	1
FELTEMP REPARATIO (E. & 2 C.)		M	
<i>Constantius II</i>		<u>ALEB</u>	6
ALEΓ	1 (Aes II)	M	
FELTEMPRE PARATIO (4)		<u>ALEΓ</u>	3
<i>Constantius II</i>		M	
ALEB	1 (Aes II)	<u>ALEΔ</u>	1
ALEΓ	1 „	<i>Julianus Apostata</i>	
351-354		ALE(-?)	1
FELTEMPRE PARATIO (3)		ALEA	1
<i>Constantius II</i>		IΔ	
		<u>ALEA</u>	1

MUNTVONDST IN TURKIJE

M

AL(-?)	1
SPESREI PVBLICE	
<i>Constantius II</i>	
ALEB	2
ALEΓ	3
<i>Julianus Apostata</i>	
ALEA	1
ALEΔ	1
364-367	
GLORIARO MANORVM	
<i>Valen s</i>	
ALEB	1
<i>Valens</i>	
ALE(-?)	1
ALEB	2
<i>Valentinianus I</i>	
ALEA	1
ALEB	2
364-375	
SECVRITAS REIPVBLICAE	
<i>Valentinianus I</i>	
ALEA	1

ALEB	4
ALEΓ	5
ALEΔ	10
<i>Valens of Valen s</i>	
ALEA	3
ALEB	1
ALEΓ	3
ALEΔ	7
ALE(-?)	2
<i>Valen s</i>	
ALE(-?)	6
ALEA	5
ALEB	5
ALEΓ	3
ALEΔ	10
<i>Valens</i>	
ALEB	1
<i>Valens of Valentinianus I</i>	
ALEA	2
367-375	
SECVRITAS REIPVBLICAE	
<i>Gratianus</i>	
ALEΔ	1

Muntplaats onleesbaar

1e helft 3e eeuw n.C.	
Grieks Romeinse keizermunt	
<i>Septimius Severus?</i>	
-	1
313-317	
IOVI CONSERVATORI	
<i>Constantinus I</i>	
B	
?	1
317-318	
CLARITAS REIPVBLICAE	
<i>Constantinus II</i>	
?	1
324-325	
CONSTANTINVS CAESAR	

<i>Constantinus I</i>	
?	1
335-337	
GLORIA EXERCITVS	
<i>Constantinus I</i>	
SMA(-?)	1
SM(--?)	1
<i>Constans (7c)</i>	
?	1
<i>Constans (11a)</i>	
?	1
335-341	
GLORIA EXERCITVS	
<i>Constantius II?</i>	
?	1

„Victoria”		SM(--?)	1	(Aes II)
„Constantinopolis”		346-351		
?	1	FEL TEMP REPARATIO (2)		
337-341		<i>Constantius II</i>		
GLORIA EXERCITVS		SM(--?)	1	(Aes II)
<i>Constantinus II</i>		351-354		
SM(--?)	1	FEL TEMP REPARATIO (3)		
<i>Constantius II</i> (1f)		<i>Constantius II</i>		
?	3	?	3	(Aes II)
<i>Constantius II</i> (7b)		Γ		
?	6	?	1	„
SM(--?)	1	Γ		
<i>Constans of Constantius II</i>		.SM(--?)	1	„
?	3	.S.		
<i>Constans</i> (7d)		?	1	„
?	3	<i>Constantius Gallus</i>		
PAX PVBLICA		Γ		
<i>Helena</i> (6d)		SM(--?)	1	(Aes II)
?	1	Γ		
341-346		?	1	„
VN MR		.S.		
<i>Divus Constantinus I</i>		SM(--?)	1	„
?	1	<i>Constantius Gallus</i>		
SM(--?)	4	?	2	
VOT XX MVLTVS XXX		<i>Constantius Gallus?</i>		
„Constantinopolis”		A		
?	1	SM(--?)	1	
<i>Constantius II</i>		FEL TEMP REPARATIO (3)		
?	7	<i>Constantius II</i>		
SM(--?)	2	?	1	
<i>Constans</i>		FEL TEMP REPARATIO (4)		
?	2	<i>Constantius II</i>		
VICTORIAE DD AVGG Q NN		Γ.		
<i>Constans</i>		?	2	(Aes II)
⌘		(vz. Δ)		
?	1	351-360		
346-350		FEL TEMP REPARATIO (3)		
FEL TEMP REPARATIO (hut)		<i>Constantius II</i>		
<i>Constans</i>		?	1	
★		FEL TEMP REPARATIO (4)		

Constantius II

? 15

A? 1

355-361

FEL TEMP REPARATIO (3)

*Constantius II*M? 17.M.? 5

? 27

MSM(--?) 5.S.? 1.M.SM(--?) 4

SM(--?) 3

FEL TEMP REPARATIO (4)

*Constantius II*A? 2

? 3

M? 15.M.? 2

FEL TEMP REPARATIO (3)

Julianus Apostata

? 2

M? 2*Julianus Apostata* (4).M.? 1

? 1

Julianus Apostata (5).S.? 1.M.? 1*Julianus Apostata* (6A)M? 1*Julianus Apostata* (6B)

? 1

FEL TEMP REPARATIO (4)

Julianus Apostata

? 6

M? 1*Julianus Apostata* (5).M.? 1*Julianus Apostata* (6B)

SM(--?) 2

? 1

SPES REIPVBLICE

Constantius II

? 44

SM(--?) 3

Julianus Apostata (3A)

? 3

Julianus Apostata (5)

? 3

Julianus Apostata (6)

? 3

Julianus Apostata (6B)

? 4

DNIVLI ANVS NOBC

? 1

SM(--?) 1

355-361(-363)

SPES REIPVBLICE

keizer onleesbaar

? 13

363-364

VOT V

<i>Iovianus</i>		<i>Valentinianus I</i>	
?	1	?	18
364-367		SM(--?)	2
RESTITVTOR REIP		<i>Valens of Valen s</i>	
<i>Valentinianus I</i>		?	55
?	1	<i>Valen s</i>	
SM(--?)	1	?	73
364-375		B	
GLORIA ROMANORVM		<hr/> ?	1
<i>keizer onleesbaar</i>		SM(--?)	5
?	2	<i>Valens</i>	
<i>Valentinianus I</i>		?	16
?	3	SM(--?)	1
<i>Valen s</i>		.	
?	17	<hr/> ?	1
SM(--?)	3	★	
<i>Valens of (Valen s)</i>		<hr/> ?	1
?	9	<i>Valens of Valentinianus I</i>	
?	5(st. of kn. gev.)	?	3
SECVRITAS REIPVBLICAE			

Barbaarse Munt

na 341

VICTORIAEDDAVGGQNN

Constans

PLG 1

SUMMARY

A hoard from Turkey. Detailed description of a hoard of 1435 Roman coins from the period 313-375. The hoard is said to have been found in the neighbourhood of Istanbul.